Hypnagogic Hallucinations

Latica Friedrich[1]

[1] Sveti Duh University Hospital, Zagreb, Croatia

Contact: latica.friedrich@gmail.com

Abstract

Hypnagogic hallucinations are perceptual disturbances occurring at sleep onset. They are most commonly visual but may also involve somatosensory or vestibular sensations. They are frequently associated with sleep fragmentation, sleep deprivation, and circadian rhythm disturbances and may occur in the context of narcolepsy or other sleep disorders. These phenomena are characterized by preserved awareness, relatively short duration, and an intense sense of reality. Differentiating sleep-related hallucinations from psychotic symptoms is clinically important. We present the case of an 87-year-old patient with multiple comorbidities who reported episodes occurring during the transition to sleep, described as sensations of levitation, body rotation, and falling into space. Episodes lasted from several seconds to 30 minutes. The patient remained lucid and communicative, without visual hallucinations or sleep paralysis. Symptoms began after cataract surgery and a foot fracture, following which the patient spent increasing amounts of time at home, frequently in a darkened environment and with reduced physical activity. Because of the nature of the episodes, the patient underwent an epileptological evaluation for suspected epilepsy. Initially infrequent, the episodes progressively increased in frequency. The patient also exhibited marked excessive daytime sleepiness, with an Epworth Sleepiness Scale score of 19, and an irregular sleep pattern characterized by frequent daytime napping. The clinical presentation suggests sleep-related hallucinations potentially associated with sleep deprivation and circadian rhythm disruption. Initial management includes nonpharmacological measures, such as sleep hygiene, restriction of daytime napping, increased exposure to daylight, and physical activity, together with melatonin administration. This case highlights the importance of recognizing sleep-related perceptual phenomena in older adults and differentiating them from other neurological and psychiatric conditions.

Keywords: hypnagogic hallucinations; parasomnias; excessive daytime sleepiness; circadian rhythm; older adults

2026. Friedrich L.
This abstract is published under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY 4.0)
(https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Hipnagogne halucinacije

Latica Friedrich[1]

[1] Klinička bolnica „Sveti Duh", Zagreb, Hrvatska

Kontakt: latica.friedrich@gmail.com

Sažetak

Hipnagogne halucinacije perceptivne su smetnje koje se javljaju tijekom prijelaza iz budnosti u spavanje. Najčešće su vizualne, ali mogu uključivati i somatosenzorne ili vestibularne osjete. Često su povezane s fragmentacijom spavanja, deprivacijom spavanja i poremećajima cirkadijanog ritma, a mogu se javiti i u sklopu narkolepsije ili drugih poremećaja spavanja. Obilježene su očuvanom sviješću, razmjerno kratkim trajanjem i intenzivnim doživljajem stvarnosti. Klinički je važno razlikovati halucinacije povezane sa spavanjem od psihotičnih simptoma. Prikazujemo slučaj 87-godišnjeg bolesnika s brojnim komorbiditetima koji opisuje epizode tijekom prijelaza u spavanje, praćene osjećajem levitacije, rotacije tijela i propadanja u prostor. Epizode traju od nekoliko sekundi do 30 minuta. Bolesnik tijekom njih ostaje lucidan i komunikativan, bez vizualnih halucinacija i paralize spavanja. Tegobe su započele nakon operacije katarakte i prijeloma stopala, nakon čega bolesnik sve više vremena provodi kod kuće, često u zamračenom prostoru i uz smanjenu tjelesnu aktivnost. Zbog prirode epizoda učinjena je i epileptološka obrada zbog sumnje na epilepsiju. U početku rijetke, epizode su s vremenom postajale sve učestalije. Prisutna je i izražena prekomjerna dnevna pospanost, uz rezultat 19 na Epworthovoj ljestvici pospanosti, te nepravilan obrazac spavanja s čestim dnevnim drijemanjem. Klinička slika upućuje na halucinacije povezane sa spavanjem, potencijalno potaknute deprivacijom spavanja i poremećajem cirkadijanog ritma. Početni terapijski pristup uključuje nefarmakološke mjere, poput higijene spavanja, ograničavanja dnevnog drijemanja, povećane izloženosti dnevnom svjetlu i tjelesne aktivnosti, uz primjenu melatonina. Ovaj prikaz slučaja naglašava važnost prepoznavanja perceptivnih fenomena povezanih sa spavanjem u starijoj životnoj dobi te njihova razlikovanja od drugih neuroloških i psihijatrijskih stanja.

Ključne riječi: hipnagogne halucinacije; parasomnije; prekomjerna dnevna pospanost; cirkadijani ritam; starija životna dob

2026. Friedrich L.
This abstract is published under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY 4.0) (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)